

SYLABUS

dotyczy cykli kształcenia: 2020-2022, 2021-2023, 2022-2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/ MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	KULTURA JĘZYKA POLSKIEGO
Nazwa jednostki realizującej kierunek studiów podyplomowych	Kolegium Nauk Humanistycznych Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot/ moduł	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa studiów podyplomowych	Logopedia
Poziom kształcenia	Studia podyplomowe
Semestr studiów/ kursu	Rok I, semestr 1
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Język kształcenia	polski
Koordinator	dr hab. prof. UR Ewa Oronowicz-Kida
Imię i nazwisko osoby prowadzącej/ osób prowadzących	dr hab. prof. UR Ewa Oronowicz-Kida dr hab. prof. UR Agnieszka Myszka dr Małgorzata Kułakowska dr Robert Słabczyński dr Barbara Drozd

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Praktyki	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
	10							1

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku)

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Znajomość gramatyki języka polskiego na poziomie szkoły średniej

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/ modułu

C ₁	kształtowanie samoświadomości językowej słuchaczy poprzez ćwiczenie umiejętności posługiwania się wzorową polszczyzną w mowie i piśmie;
C ₂	zapoznanie słuchaczy ze stanem wiedzy w dziedzinie kultury języka współczesnej polszczyzny;
C ₃	zapoznanie słuchaczy z wydaniami normatywnymi, elementarnymi

	zasadami praw autorskich, instytucjami stojącymi na straży poprawności i czystości języka polskiego
--	---

3.2. Efekty uczenia się dla przedmiotu/ modułu (wypełnia koordynator)

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu/ modułu	Odniesienie do efektów uczenia się
EK_o1	Słuchacz/ka ma świadomość kompleksowej natury języka oraz jego złożoności i zmienności; wie, jakie czynniki zewnętrzne i wewnętrzne wpływają na kształtowanie się norm wymiawianiowych języka polskiego; zna źródła przemian języka polskiego, zna instytucje stojące na straży poprawności języka polskiego oraz wydawnictwa poprawnościowe	K_Wo3
EK_o2	Słuchacz/ka ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej: zna zasady kultury słowa, prowadzi komunikację z poszanowaniem interlokutora; używa języka specjalistycznego i porozumiewa się w sposób precyzyjny i spójny w mowie i w piśmie (również przy opisach specjalistycznych) zarówno ze specjalistami w zakresie logopedii, jak i z odbiorcami spoza grona specjalistów, np. pacjentami i ich rodzinami	K_Uo6
EK_o6	Słuchacz/ka rozumie potrzebę dbania o bezpieczeństwo i komfort (także komfort komunikacyjny) otoczenia i współpracowników; jest świadomy zmienności języka i norm poprawnościowych, na bieżąco śledzi wydawnictwa poprawnościowe	K_Ko3

3.3. Treści programowe

A. Problematyka ćwiczenia

Treści merytoryczne
Kultura języka – rozumienia terminu, składniki i podstawowe pojęcia teoretyczne kultury języka.
Norma językowa – poziomy i typy normy współczesnej polszczyzny.
Innowacje językowe a błędy językowe. Typy błędów językowych. Wydawnictwa i instytucje normatywne.
Zagadnienia poprawności leksykalnej. Zróżnicowanie terytorialne i środowiskowe współczesnej polszczyzny; ocena regionalizmów, dialektyzmów i leksyki środowiskowej
Zagadnienia poprawności fleksyjnej. Najczęstsze błędy w odmianie wyrazów
Zagadnienia poprawności składniowej.
Wymowa i odmiana zapożyczeń, wyrazów obcych, internacjonalizmów. Wymowa i odmiana skrótów i skrótowców.
Kultura języka w Internecie. Grzeczność w języku. Pojęcie komfortu komunikacyjnego
Postawy Polaków wobec języka. Moda językowa. Prawo autorskie a język.
Współczesna polszczyzna – charakterystyczne zjawiska, procesy i tendencje.

3.4. Metody dydaktyczne

pogadanka,
metody pogładowe,
ćwiczenia na tekstach,
praca w grupach

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

EK (efekt uczenia się)	Metody oceny efektów uczenia się	Forma zajęć
EK_01	Obserwacja ciągła, ocena wypowiedzi w trakcie zajęć	Ćw.
EK_02	Ocena bieżąca spontanicznych wypowiedzi ustnych, krótkich form pisanych i przygotowywanych wypowiedzi ustnych	Ćw.
EK_03	Ocena zadań wykonywanych przez słuchaczy, obserwacja ciągła	Ćw.,

4.2. Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie na ocenę –

Ocena jest wypadkową następujących elementów:

- obecność na zajęciach,
- aktywność na zajęciach (m.in. rozwiązywanie zadań tematycznych)
- referowanie przygotowanych materiałów

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY SŁUCHACZA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW UCZENIA W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	10 Ć
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta	
• przygotowanie do zajęć,	10
• studiowanie literatury przedmiotu	8
SUMA GODZIN	30
Sumaryczna liczba punktów ECTS:	1

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

Wymiar godzinowy:	Nie dotyczy
Zasady i formy odbywania praktyk:	Nie dotyczy

LITERATURA

Literatura podstawowa:

- Buttler D., Kurkowska H., Satkiewicz H., 1971, 1982, *Kultura języka polskiego*, t. I: *Zagadnienia poprawności gramatycznej*, t. II: *Zagadnienia poprawności leksykalnej*, Warszawa.
- Markowski A., 2005, *Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne*, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

- Bralczyk J., 2001, *Mówi się. Porady językowe profesora Bralczyka*, Warszawa.
- Gawęda K., Łazewski J., 2004, *O błędach wymowy. Książeczka dla dzieci tudzież wyższych*

urzędników państwowych, Białystok.

- Jadacka H., 2005, *Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia*, Warszawa.
- Miodek J (red.), 1996, *O zagrożeniu i bogactwie polszczyzny*, Wrocław.
- Ożóg K., 2001, *Polszczyzna przelomu XX i XXI wieku*, Rzeszów.
- Ożóg K., 2018, *Słowa dobre i słowa złe w komunikacji między Tobą a mną*, [W:] Głos- język - komunikacja, t. 5, W obliczu emocji, Rzeszów, s. 15-30.
- Ożóg K., 2006, *Współczesna polszczyzna a postmodernizm*, w: *Przemiany języka na tle przemian współczesnej kultury*, red. K. Ożóg, E. Oronowicz-Kida, Rzeszów 2006,
- Ożóg K., 2008, *Współczesna polszczyzna a konsumpcjonizm*, w: *Współczesna polszczyzna. Stan – Perspektywy – Zagrożenia*, red. Z.Cygal-Krupa, Tarnów, s. 59-70.
- Ożóg K., 2009, *Boskie usta, kultowe dialogi – wpływ mediów na nowe wzorce językowe*, w: *Kształtowanie wzorów i wzorców językowych*, red. A. Piotrowicz, K. Skibski, M. Szczyszek, Poznań, s. 11-20.
- Podracki J., 1994, *Świat ludzi, rzeczy, słów. Pogadanki o języku i kulturze*, Warszawa
- Słabczyński R., 2015, „Masakra” — wyraz modny współczesnej polszczyzny, „*Język Polski*” 95, s. 239-249.